

**Usmernenia EBA
ku
kapitálovej požiadavke na dodatočné riziká
zlyhania a migrácie (IRC)
EBA/GL/2012/3**

V Londýne 16.5.2012

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané na základe článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (ďalej len „nariadenie EBA“). V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia EBA musia príslušné orgány a účastníci finančného trhu vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.

2. Usmernenia vyjadrujú názor Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) na primerané postupy dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu, alebo na to, ako by sa malo uplatňovať právo Únie v tejto konkrétnej oblasti. Orgán EBA preto očakáva od všetkých príslušných orgánov a účastníkov finančného trhu, ktorým sú tieto usmernenia určené, že ich budú dodržiavať. Príslušné orgány, na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, by ich mali podľa potreby zahrnúť do svojich postupov dohľadu (napríklad zmenou a doplnením svojho právneho rámca alebo svojich pravidiel dohľadu a/alebo usmernenia alebo postupov dohľadu) vrátane prípadov, keď sú konkrétne usmernenia zamerané predovšetkým na inštitúcie.

Požiadavky na oznámenie

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia EBA musia príslušné orgány do 16. 7. 2012 oznámiť, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať, prípadne uviesť dôvody, prečo usmernenia nedodržiavajú. V prípade, že orgán EBA do tohto termínu oznámenie nedostane, bude považovať príslušné orgány za nedodržiavajúce tieto usmernenia. Oznámenia treba poslať prostredníctvom formulára uvedeného v oddiele V na adresu compliance@eba.europa.eu s označením „EBA/GL/2012/3“. Oznámenia musia poslať osoby, ktoré sú oprávnené hlásiť plnenie usmernení v mene príslušného orgánu.

4. Oznámenie príslušných orgánov uvedené v predchádzajúcom odseku bude zverejnené na internetovej stránke orgánu EBA podľa článku 16 nariadenia EBA.

Obsah

Usmernenia EBA ku kapitálovej požiadavke na dodatočné riziká zlyhania a migrácie (IRC)1

Hlava I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov.....	4
1. Predmet úpravy	4
2. Inštitucionálna pôsobnosť a úroveň uplatňovania.....	4
3. Vymedzenie pojmov	4
Hlava II – Požiadavky týkajúce sa modelovania IRC inštitúcií.....	4
A. Vecný rozsah pôsobnosti	4
4. Pozície podliehajúce výpočtu IRC.....	4
5. Pozície nepodliehajúce výpočtu IRC	5
6. Pozície v akciách a akciových derivátoch	6
7. Pozície vo vlastnom dlhu inštitúcie.....	6
8. Stále čiastočné používanie	6
B. Individuálne modelovanie	7
9. Úroveň spoľahlivosti porovnateľná s IRB	7
10. Kvalitatívne kritériá.....	7
11. Zdroj ratingov	7
12. Zdroj PD a LGD	7
C. Vzájomná závislosť	8
13. Korelácie medzi udalosťami zlyhania a migrácie.....	8
14. Predpoklady na základe funkcie copula	8
15. Systémové rizikové faktory	8
16. Koncentrácia portfólia	9
17. Migračné matice	9
18. Konštantná úroveň predpokladu rizika v kapitálovom horizonte jedného roka..	10
19. Zaistenie	11
D. Ocenenie zisku a straty	11
20. Vplyv zmeny ratingu na trhové ceny	11
21. Výpočet zisku a straty	12
E. Horizont likvidity	13
22. Úroveň stanovenia horizontu likvidity	13
23. Základné kritériá na stanovenie príslušného horizontu likvidity	13
24. Monitorovanie horizontov likvidity – základné indikátory potreby preskúmania	14
F. Všeobecné otázky	14
25. Validácia.....	14
26. Test používania	15
27. Dokumentácia	15
28. Prístupy IRC založené na rozličných parametroch	15
29. Frekvencia výpočtu	16
Hlava III – Záverečné ustanovenia a vykonanie.....	17
30. Dátum začiatku uplatňovania	17

Hlava I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Predmet úpravy

Cieľom týchto usmernení je dosiahnuť vzájomné porozumenie medzi príslušnými orgánmi v celej EÚ v oblasti modelovania dodatočných rizík zlyhania a migrácie (IRC) a prispieť tak k vytvoreniu rovnakých podmienok v súlade s prílohou V k smernici 2006/49/ES, zmenenej a doplnenej smernicou 2010/76/EÚ.

2. Inštitucionálna pôsobnosť a úroveň uplatňovania

1. Príslušné orgány by mali vyžadovať od inštitúcií uvedených v odseku 2, aby plnili ustanovenia týchto usmernení k IRC.

2. Tieto usmernenia by mali platiť pre inštitúcie, ktoré využívajú prístup interného modelu (IMA) na výpočet kapitálových požiadaviek na špecifické úrokové riziko v obchodnej knihe.

3. Pokiaľ nie je v týchto usmerneniach uvedené inak, usmernenia platia pre inštitúcie na úrovni (individuálnej a/alebo konsolidovanej), na ktorej príslušný orgán povolil použitie daného interného modelu.

3. Vymedzenie pojmov

V týchto usmerneniach platí toto vymedzenie pojmov:

- a. Pojem *inštitúcie* znamená úverové inštitúcie a investičné spoločnosti, ako je stanovené v smerniciach 2006/48/ES a 2006/49/ES.
- b. Pojem *stále čiastočné používanie* v bode 8 týchto usmernení znamená, že určité pozície, ktoré sú na základe bodu 6 prílohy V k smernici 2006/49/ES vyňaté zo špecifického rizika hodnoty v riziku (VaR) a z uplatňovania IRC, podliehajú štandardizovanému prístupu pre špecifické úrokové riziko.

Hlava II – Požiadavky týkajúce sa modelovania IRC inštitúcií

A. Vecný rozsah pôsobnosti

4. Pozície podliehajúce výpočtu IRC

1. Výpočet IRC by mal zahŕňať všetky dlhé a krátke pozície, ktoré podliehajú modelovej kapitálovej požiadavke na špecifické úrokové riziko, s výnimkou položiek uvedených v bode 5.
2. Zahrnuté by mali byť predovšetkým tieto pozície, ak sú súčasťou obchodnej knihy:

- i. dlhopisy vydávané ústrednými vládami štátov, dokonca aj v prípadoch, keď by výsledkom uplatnenia štandardizovaného prístupu bola kapitálová požiadavka na špecifické úrokové riziko vo výške 0 %;
 - ii. štruktúrované dlhopisy, úverové deriváty alebo podobné dlhové nástroje, ak nie sú vystavené sekuritizácii ani neobsahujú úverové deriváty pre n-té zlyhanie;
 - iii. úvery peňažného trhu.
3. Zahrnuté by mali byť aj pozície, ktoré vyplývajú z uplatňovania transparentného prístupu k podielom v podnikoch kolektívneho investovania (PKI), ak sú tieto pozície, pokiaľ priamo patria do obchodnej knihy, súčasťou výpočtu IRC podľa uvedeného bodu 4.1. Ak nie je možné uplatniť transparentný prístup k podielom v PKI, je potrebné použiť štandardizovaný prístup.
4. Tieto pozície sa nepovažujú za sekuritizácie, a preto ich treba zahrnúť do výpočtu IRC, ak sú súčasťou obchodnej knihy:
 - a. kryté dlhopisy (napríklad „Pfandbriefe“), keďže takéto dlhopisy sú jednoducho zabezpečené kolaterálom a nie sú zaistené aktívami;
 - b. aktívami zaistené cenné papiere, ktoré nezodpovedajú vymedzeniu pojmu „sekuritizačná pozícia“ v článku 3 ods. 1 písm. f) smernice 2006/49/ES týkajúceho sa článku 4 ods. 36 smernice 2006/48/ES. Napríklad keď sú peňažné toky z podkladovej skupiny pridelené držiteľom cenných papierov na pomernom základe, a preto nemajú tranžovanie (napríklad prevodné hypotekárne cenné papiere MBS).
5. Pozície na úverové zlyhanie uvedené v obchodnej knihe, ak sú významné, by sa tiež mali zahrnúť do výpočtu IRC. V tomto prípade môžu byť pozície v stave zlyhania vyňaté z prvku migrácie IRC, ak vzhľadom na špecifický model rámca inštitúcie neprinášajú riziko migrácie (napríklad, ak sa zlyhanie modeluje ako stav vyrovnávania). Ak sú tieto pozície vyňaté z dôvodov významnosti, inštitúcia musí byť schopná preukázať, že nie sú významné. V každom prípade by sa malo kapitalizovať akékoľvek významné riziko zmien ceny zlyhaného úveru v dôsledku nejasných známkov oživenia.
6. Vymedzenie pojmu zlyhania v prípade odseku 5 by malo byť v súlade s vymedzením pojmu zlyhania v ratingoch používaných na účely modelovania.

5. Pozície nepodliehajúce výpočtu IRC

Z výpočtu IRC by sa mali vyňať tieto položky:

- a. sekuritizácie;
- b. úverové deriváty pre n-té zlyhanie; a
- c. pozície podliehajúce kapitálovej požiadavke na špecifické úrokové riziko, iné ako sekuritizácie a úverové deriváty pre n-té zlyhanie, ak ide o pozície korelačného obchodného portfólia (CTP).

6. Pozície v akciách a akciových derivátoch

1. Príslušné orgány môžu povoliť zahrnutie pozícií v kótovaných akciách a pozície v derivátoch založené na kótovaných akciách do IRC za týchto podmienok:

- i. súvisiace pozície v akciách a úverových nástrojoch spoločne spravuje identifikovaná obchodná jednotka (napríklad arbitráž medzi konvertibilnými dlhopismi a akciami);
- ii. príslušná obchodná jednotka má k dispozícii postupy merania a riadenia spoločného úverového a akciového rizika a
- iii. zahrnuté sú všetky pozície v akciách príslušnej obchodnej jednotky s cieľom zabrániť „vyberaniu hrozienu z koláča“.

2. Ak sa do výpočtu opatrenia IRC zahrnú kótované akcie alebo derivátové nástroje založené na kótovaných akciách, prípadné úverové zlyhanie predpokladá zlyhanie niektorého z týchto nástrojov.

3. Bez ohľadu na zahrnutie pozícií v kótovaných akciách alebo derivátových nástrojoch založených na kótovaných akciách do IRC sa pre tieto pozície musí započítať kapitálová požiadavka na špecifické riziko, v rámci ktorej sa zohľadňuje riziko nepriaznivých udalostí v prípade použitia interného modelu.

7. Pozície vo vlastnom dlhu inštitúcie

1. Dlhé pozície vo vlastnom dlhu inštitúcie, ktorý môže vyplývať z obchodnej činnosti alebo činnosti tvorby trhu v jej vlastných dlhopisoch, by mali byť zahrnuté do rozsahu pôsobnosti modelu IRC, ale pri výpočte kapitálovej požiadavky by sa malo brať do úvahy iba riziko migrácie.

2. Krátke pozície vo vlastnom dlhu inštitúcie, ktorý môže vyplývať z uvedenia emisií vlastného dlhu (napríklad štruktúrované dlhopisy alebo obchody na peňažnom trhu) v obchodnej knihe alebo z kupovania ochrany vo vlastnom mene inštitúcie (napríklad cez index), by mali byť zahrnuté do rozsahu pôsobnosti modelu IRC, ale pri výpočte kapitálovej požiadavky by sa malo brať do úvahy iba riziko migrácie. Riziko zlyhania krátkych pozícií vo vlastnom dlhu by sa nemalo modelovať v prístupe IRC.

8. Stále čiastočné používanie

1. Pri uplatňovaní ustanovení smernice o kapitálových požiadavkách na stále čiastočné používanie by sa mala dôkladne zdokumentovať a analyzovať odôvodnenosť tohto postupu, aby sa preukázalo, že cieľom nie je dosiahnutie menej konzervatívnej kapitálovej požiadavky ako v prípade, že by všetky pozície patrili do rámca špecifického rizika hodnoty v riziku (VaR) a modelu IRC.

2. Stále čiastočné používanie IRC by sa nemalo uplatňovať na štátne dlhopisy a derivátové produkty súvisiace so štátnymi dlhopismi, keďže z hľadiska

modelovania sa zahrnutie týchto pozícií do modelu špecifického rizika a následne do rámca IRC nepovažuje za osobitne náročné.

B. Individuálne modelovanie

9. Úroveň spoľahlivosti porovnateľná s IRB

Pokiaľ nie je v týchto usmerneniach uvedené inak, úroveň spoľahlivosti porovnateľná s prístupom interných ratingov (IRB) použiteľná na IRC je: kapitálový horizont jedného roka a interval spoľahlivosti 99,9 %.

10. Kvalitatívne kritériá

Všetky aspekty použitého prístupu IRC je potrebné podrobne zdokumentovať. To zahŕňa dokumentáciu každej analýzy uskutočnenej na odôvodnenie predpokladov, techniky odhadu, proxy údaje alebo zjednodušenia. Všetky takéto rozhodnutia by sa mali na požiadanie príslušného orgánu zdôvodniť.

11. Zdroj ratingov

1. Prístupy IRC inštitúcií sa môžu spoliehať buď na vnútorné, alebo vonkajšie ratingy. Vnútorné ratingy používané na účely IRC by mali byť v súlade so spôsobom, akým sú stanovené v prístupe IRB.

2. Inštitúcie by mali mať k dispozícii postupy stanovenia ratingu pre pozície bez ratingu. Ak sú k dispozícii úverové rozpätia, ich použitie na stanovenie ratingu by malo byť prehľadne zdokumentované. Podobne by sa malo zdokumentovať aj použitie default ratingu (t. j. „núdzového“ ratingu pre pozície, kde sa nedajú na stanovenie ratingu použiť žiadne zistiteľné údaje). V rámci akéhokoľvek použitého ratingového systému by sa malo podľa možností rozlišovať medzi príslušnými skupinami pozícií.

3. Inštitúcia by mala mať k dispozícii zdokumentovanú hierarchiu zdrojov ratingov pre stanovenie ratingu jednotlivkej pozície. Ak inštitúcia používa rôzne zdroje ratingov (napríklad vnútorné a vonkajšie ratingy, alebo odhady rozličných externých ratingových agentúr), mala by ratingy sústavne mapovať v spoločnej hlavnej škále (masterscale).

12. Zdroj PD a LGD

1. Keď má inštitúcia schválené odhady pravdepodobnosti zlyhania (PD) alebo odhady PD a straty v prípade zlyhania (LGD) ako súčasť prístupu na základe vnútorných ratingov (IRBA) stanoveného v článku 84 smernice 2006/48/ES, môžu sa použiť aj tieto údaje ako zdroj na získanie odhadov PD a LGD na účely IRC.

2. Keď v uvedených prípadoch inštitúcia nemá schválené PD a/alebo LGD v rámci IRB, alebo keď neexistuje PD a/alebo LGD v rámci IRB pre emitenta alebo cenný papier v obchodnej knihe, tieto by sa mali vypočítať pomocou metodiky IRB, čo si následne bude vyžadovať osobitný súhlas príslušného orgánu na použitie v IRC.

3. PD neutrálne z hľadiska rizika by sa nemali prijímať ako odhady pozorovaných (historických) PD na modelovanie migrácie alebo zlyhania ratingu. Ak sa používajú PD odvodené z trhových cien, inštitúcia by mala vykonať príslušné opravy, aby z pravdepodobností neutrálnych z hľadiska rizika dosiahla skutočnú mieru pravdepodobnosti, a výsledky svojej metodiky by mala porovnať s historickými záznamami.

4. Inštitúcie môžu alternatívne použiť aj PD a LGD z vonkajších zdrojov (napríklad ratingové agentúry), keďže tie sa vo všeobecnosti považujú za primerané.

5. Inštitúcie by si mali určiť hierarchiu preferovaných zdrojov pre svoje PD a LGD, aby sa predchádzalo účelovému výberu parametrov.

C. Vzájomná závislosť

13. Korelácie medzi udalosťami zlyhania a migrácie

Modely IRC inštitúcií by mali zahŕňať vplyv korelácií medzi udalosťami zlyhania a migrácie tak, aby to bolo zlučiteľné s ich účelom, ktorým je zachytiť korelácie úverového rizika medzi rozličnými emitentmi. Predpoklady, na ktorých sú ich odhady založené, by mali byť v súlade s predpokladmi používanými pri simulácii. Metodika by mala byť zdokumentovaná a riadne odôvodnená. Prístup by mal byť primeraný a dostatočne konzervatívny, aby zachytil vzájomnú závislosť medzi rizikovými faktormi udalostí úverového rizika, ako sú zlyhania a migrácie. To zahŕňa napríklad povinnosť, že ak si inštitúcie zvolia odhadovanie svojich korelačných parametrov z cien obchodovaných cenných papierov, odhady treba často aktualizovať.

14. Predpoklady na základe funkcie copula

Inštitúcie si môžu na účely opisu svojich predpokladov vzájomnej závislosti medzi rizikovými faktormi zvoliť možných kandidátov podľa copula funkcie na základe ich schopnosti vysvetliť zoskupenia zlyhania a migrácie pre historické okrajové udalosti. Voľbu konkrétnej copula funkcie je potrebné odôvodniť a zdokumentovať.

15. Systémové rizikové faktory

1. Hoci vzájomná závislosť medzi emitentmi sa často modeluje spôsobom podobným regulačnému rámcu IRB s použitím kombinácie idiosynkratických (t. j. individuálnych) a jedného alebo viacerých systémových rizikových faktorov, tieto usmernenia nepredpisujú žiadny prístup k modelovaniu za predpokladu, že inštitúcia spĺňa všetky relevantné kvalitatívne požiadavky a požiadavky na validáciu s cieľom zabezpečiť primeranú konzervatívnosť jej prístupu.

2. Ak model predpokladá rôzne horizonty likvidity, vývoj systémových rizikových faktorov by mal byť konzistentný a kompatibilný v rámci týchto rôznych horizontov likvidity.

3. Korelácia medzi systémovými rizikovými faktormi a „procesom platobnej schopnosti“ individuálneho emitenta sa môže odhadovať ťažko, pretože nie sú

priamo pozorovateľné. Akúkoľvek techniku odhadu založenú priamo alebo nepriamo na pozorovateľných trhových údajoch (ako v prípade kótovaných akcií) je potrebné riadne odôvodniť a zdokumentovať.

4. Keď si inštitúcia zvolí parametrický vzorec na predpoklad viacerých systémových rizikových faktorov, ktorý lepšie odráža odvetvovú alebo regionálnu koncentráciu než predpoklad jednotlivého systémového rizikového faktora, voľbu parametrického vzorca je potrebné analyzovať a validovať, napríklad porovnaním výsledkov použitého modelu s výsledkami modifikovanej verzie rovnakého modelu, ktorá využíva vzorec IRB a u ktorej sú všetky systémové rizikové faktory v úplnej korelácii.

16. Koncentrácia portfólia

1. IRC modely inštitúcií by mali odrážať koncentrácie emitenta, ktoré môžu napríklad vyplývať z nedostatočnej regionálnej alebo odvetvovej diverzifikácie alebo z veľkých expozícií individuálnych alebo spojených emitentov. Inštitúcie by mali dokladovať celkové primerané zohľadnenie koncentrácie rizík emitenta v rámci IRC. S týmto cieľom by mali inštitúcie validovať a dokumentovať predovšetkým, ale nielen, že výsledok IRC modelu sa zvyšuje s úrovňou koncentrácie ich portfólia.

2. Inštitúcia musí osobitne preukázať, že jej prístup primerane zohľadňuje koncentrácie portfólia.

17. Migračné matice

1. Prechodové matice na modelovanie procesu migrácie ratingu by mali byť založené na historických údajoch o migrácii pri použití buď vonkajších zdrojov (t. j. ratingových agentúr), alebo vnútorných zdrojov. Matice z vonkajších zdrojov by mali mať prednosť v prípadoch, keď sú vnútorné historické údaje nedostatočné. Inštitúcie by mali zabezpečiť dostatočné množstvo historických údajov na vypracovanie pevných, presných a štatisticky konzistentných odhadov. Inštitúcie by mali validovať pevnosť prechodových matíc najmä vo vzťahu k vyšším kategóriám ratingu, kde niekoľko vážnych poklesov alebo zlyhaní môže výrazne ovplyvniť frekvenciu migrácie. V súlade s požiadavkou na štandard spoľahlivosti porovnateľný s IRB, ktorý sa zavádza smernicou o kapitálových požiadavkách, požaduje sa minimálne päťročné obdobie historického pozorovania.

2. Pre konkrétne skupiny emitentov a geografické oblasti sa môžu použiť osobitné prechodové matice. V závislosti od (i) zloženia portfólia inštitúcie, (ii) dostupnosti presných prechodových matíc a (iii) možných rozdielov v charakteristikách migrácie medzi produktmi, emitentmi a/alebo geografickými oblasťami je potrebné prijať vyvážené rozhodnutie o súbore použitých prechodových matíc. V rámci takéhoto rozhodnutia by sa mala zohľadňovať (i) voľba (vnútorného alebo vonkajšieho) zdroja v kombinácii s analýzou presahu a/alebo možného rozporu medzi portfóliom inštitúcie a podkladovými aktívami prechodovej matice, (ii) odôvodnenie akéhokoľvek systému váženia (aj pri použití rovnakých váh) a (iii) veľkosť historického okna. Inštitúcie by mali vypracovať jednu (alebo viac, ak sú k dispozícii príslušné údaje) prechodovú maticu, ktorá bude špecifická pre hlavných dlžníkov.

3. Keď sa zlyhanie modeluje ako stav vyrovňovania, prechodové matice je potrebné upraviť tak, aby sa zabezpečilo, že tento stav vyrovňovania nebude v konflikte s vnútornými odhadmi PD. Podobne sa dajú upraviť prechodové matice, kde stĺpec „NR“ (bez ratingu) alebo iný stĺpec je stav vyrovňovania pre „zmiznuté“ ratingy alebo expozície bez ratingu. Všetky takéto úpravy je potrebné zdokumentovať a vplyv konkrétnej úpravy by mal byť zahrnutý ako súčasť dokumentácie.

4. Prechodové matice sa vo všeobecnosti vzťahujú na jednoročný horizont. Ak sú potrebné matrice pre kratší horizont, čo je prípad, keď sa používajú horizonty likvidity kratšie ako jeden rok, zodpovedajúce prechodové matice sa nedajú vždy vypočítať priamo a sú potrebné aproximácie. Tieto aproximácie, ako aj odôvodnenia konkrétnych predpokladov použitých v tomto postupe je potrebné zdokumentovať (napríklad, keď sa použijú generátorové matice). Aj tieto predpoklady treba hodnotiť s cieľom overiť, či postupom času zostávajú v platnosti. Ako súčasť procesu validácie sa môže vypočítať matica založená na generátore pre rovnaký horizont ako je pôvodný horizont matice, aby sa zhodnotil rozdiel vyplývajúci z procesu prípravy generátorovej matice.

18. Konštantná úroveň predpokladu rizika v kapitálovom horizonte jedného roka

1. Pri modelovaní konštantnej úrovne rizika v kapitálovom horizonte jedného roka by inštitúcie mali na konci každého horizontu likvidity pozície opätovne vyvážiť alebo nahradiť novými pozíciami, aby sa zabezpečila rovnaká úvodná úroveň rizika ako bola na začiatku horizontu likvidity.

2. Pri predpoklade jednoročnej konštantnej pozície, čo znamená neprijatie horizontov likvidity, by mali inštitúcie dôsledne uplatňovať na všetky pozície IRC okamžitý šok v kapitálovom horizonte jedného roka (takzvaný predpoklad jednoročnej konštantnej pozície).

3. Z pohľadu modelovania sa môže konštantná úroveň rizika vnímať ako nahradenie pozícií, u ktorých sa v horizonte likvidity vyskytla migrácia alebo zlyhanie, pozíciami, ktoré majú charakteristiky rizika rovnocenné ako pôvodné pozície na začiatku horizontu likvidity.

4. Modelovanie konštantnej úrovne rizika v kapitálovom horizonte jedného roka sa dá dosiahnuť napríklad na základe prístupu opísaného v ďalšom texte. Pokiaľ ide o výpočet strát v horizonte likvidity, inštitúcia si môže zvoliť predpoklad, že sa okamžité šoky uplatňujú na ratingy (alebo rozpätia). To znamená, že v tomto prípade inštitúcia nemusí zahrnúť vplyv času: pozície si na konci každého horizontu likvidity uchovávajú svoje pôvodné zvyškové splatnosti, inými slovami, pozície nestarnú. Okrem toho nie je potrebné zvažovať prípadné zmeny trhových podmienok pri novom ocenení portfólia v čase opätovného vyváženia (predovšetkým úverové rozpätia sa môžu ratingom udržiavať konštantné). V dôsledku toho meranie strát v rámci IRC neberie do úvahy načasovanie každej udalosti migrácie alebo zlyhania a výkaz zisku a straty sa počíta ku dnešnému dňu.

5. V modelovaní IRC by nemalo byť povolené modelovanie starnutia pozícií vzhľadom na očakávané obrovské problémy a pozorované ťažkosti spojené s modelovaním starnutia pozícií, pričom by to zároveň mohlo viesť k závažnej regulačnej arbitráži. To je dôvod, prečo sa v súčasnej fáze uprednostňuje konzervatívny prístup.

19. Zaistenie

1. Inštitúcie môžu na účely výpočtu IRC vzájomne započítavať dlhé a krátke pozície, iba ak používajú presne rovnaké finančné nástroje.

2. Vplyvy diverzifikácie súvisiace s dlhými a krátkymi pozíciami sa dajú rozpoznať iba explicitným modelovaním hrubých dlhých a krátkych pozícií v rozličných nástrojoch. Inštitúcie by v každom prípade mali preukázať, že vplyvy diverzifikácie alebo zaistenia nie sú nadhodnotené. Modely by mali zohľadňovať predovšetkým nesúlad splatností.

3. Ocenenie súvisiacich pozícií (ako napríklad dlhopisov a swapov na úverové zlyhanie toho istého dlžníka) na účely IRC by malo byť diferencované s cieľom primerane zohľadniť základné riziko tam, kde je riziko významné. Čisté dlhé a krátke pozície s podobnými referenciami (ale nie rovnakými), ako majú podkladové aktíva, by tak pri meraní IRC nemali viesť k výsledku rovnému nule. V prípadoch, keď sa základné riziko nezapočítava, by inštitúcie mali poskytnúť dôkaz, že toto riziko nie je významné.

4. Inštitúcie by mali zohľadňovať vplyv nesúladu splatností medzi dlhými a krátkymi pozíciami v horizonte likvidity (napríklad ak swap na úverové zlyhanie je splatný pred podkladovým dlhopisom a k zlyhaniu dôjde po splatnosti swapu na úverové zlyhanie), ak sú výsledné riziká významné. Preto by inštitúcia mala byť schopná vypočítať zisk a stratu pri zohľadnení vplyvu potenciálneho nesúladu splatností medzi dlhými a krátkymi pozíciami. Inštitúcia by mala byť prinajmenšom schopná preukázať, že uvedené riziko nie je významné, inak musí riziko v súlade s tým modelovať.

D. Ocenenie zisku a straty

20. Vplyv zmeny ratingu na trhové ceny

1. Inštitúcie si môžu zvoliť ľubovoľný z dostupných prístupov k prevodu simulovaných výkyvov ratingu na výkyvy cien vrátane použitia absolútnych alebo relatívnych rozdielov medzi priemernými rozpätiami podľa ratingovej triedy. Použitá metodika sa musí dôkladne uplatňovať a dokumentovať. Vo všetkých prípadoch by mali byť príslušné údaje o rozpätiach čo najviac diferencované podľa jednotlivých kategórií pozícií. Inštitúcie by mali preukázať, že v rámci zvoleného prístupu sa dostatočne rozlišuje medzi pozíciami s rozdielnymi cenovými charakteristikami s cieľom uspokojiť príslušné orgány. Napríklad swapy na úverové zlyhanie a podkladové dlhopisy sa musia oceňovať oddelene.

2. Pokiaľ ide o bod 18 týchto usmernení, inštitúcia môže dôsledne predpokladať okamžitú zmenu ratingu, čo naznačuje, že trhové podmienky v danom čase určujú ceny po migrácii, pričom sa zohľadňuje vplyv ľubovoľného idiosynkratického

ocenenia, ktorý sa očakáva pri výskyte migračnej udalosti (pozri bod 20.5), a ignorujú sa všetky časové vplyvy na cenu nástroja, ktorého rating sa zmenil.

3. Ak výsledkom simulácie, napríklad postupu stanovenia hodnoty aktív, nie je zmena ratingu, netreba očakávať žiadnu zmenu hodnoty.

4. V prípade migrácie ratingu sa musí opätovne vypočítať zmena trhovej ceny. Pokiaľ inštitúcia nemôže preukázať, že sa v jej prístupe k stanoveniu cien dostatočne odrážajú aj veľké zmeny cien, ktoré sa očakávajú v dôsledku zmeny ratingu, požaduje sa úplne nové ocenenie. To sa môže realizovať ako predbežný výpočet v tom zmysle, že vektor cien pre každý stav ratingu môže byť vstupom pre výpočet IRC. Vplyv migrácie ratingu na trhové ceny je potrebné odhadnúť pomocou aktuálne sledovaných trhových údajov (napríklad rozpätí), alebo pomocou priemeru historických trhových údajov sledovaných počas obdobia najviac jedného roka alebo ľubovoľne dlhého primeraného obdobia na základe súhlasu príslušných orgánov. Historické hodnoty pravdepodobnosti zlyhania (PD) by sa nemali používať na účely diskontovania pri príprave úplne nového ocenenia pri zmene ratingu, pretože nedostatočne odrážajú aktuálne trhové ceny.

5. Pozície migrujúce do stavu zlyhania je potrebné oceňovať na základe miery návratnosti alebo predpokladanej straty v prípade zlyhania. Miera návratnosti sa uplatňuje na fiktívnu hodnotu pozície, pokiaľ sa odhady nevytvárajú vo vzťahu k trhovým hodnotám pozícií. Na uspokojenie príslušných orgánov je potrebné preukázať, že odhad je primerane diferencovaný pre jednotlivé kategórie dlžníkov a nástrojov. Výpočty pre rôzne nástroje musia byť koherentné. Akýkoľvek iný prístup sa musí riadne odôvodniť a zdokumentovať, predovšetkým ak sa používajú straty v prípade zlyhania (LGD) pre druhový trh, a inštitúcia by mala mať k dispozícii zdokumentovaný postup s uvedením kritérií, podľa ktorých sa majú upraviť LGD pre individuálne pozície.

6. Model by mal zohľadňovať odlišnosti vyplývajúce z rozdielov vo vymedzení pojmu úverovej udalosti, z poradia vysporiadania v kapitálovej štruktúre alebo z expozície rozličným subjektom v rámci skupiny. To by sa mohlo realizovať s použitím stochastickej miery návratnosti. Dlhopisy v stave zlyhania sú v zásade zahrnuté v portfóliu IRC, ak sú uvedené v obchodnej knihe (pozri odsek 4.5). Preto by mal model zohľadňovať riziko, že hodnotenia alebo realizácie LGD po zlyhaní sa môžu líšiť od odhadov pred zlyhaním. Počiatočnú LGD alebo mieru návratnosti uplatňovanú na jednotlivé pozície v stave zlyhania bude potrebné aktualizovať s rovnakou frekvenciou pre IRC, aj pre výpočet zisku a straty, a hodnoty pre LGD musia byť v súlade s hodnotami použitými na výpočet zisku a straty.

21. Výpočet zisku a straty

Parametre oceňovania pre všetky kategórie ratingu je potrebné odhadnúť konzistentným spôsobom z hľadiska metodiky. Keďže IRC predstavuje kapitálovú požiadavku na trhové riziká, oceňovanie pozícií podľa IRC má byť založené na aktuálne sledovateľných trhových údajoch. Trhové údaje používané na oceňovanie pozícií, ktoré sú vystavené šokom spôsobeným migráciou ratingu, by mali byť tie najnovšie dostupné trhové údaje v čase výpočtu IRC.

E. Horizont likvidity

22. Úroveň stanovenia horizontu likvidity

1. Inštitúcie by mali stanoviť horizont likvidity skôr na úrovni produktu ako na úrovni emitenta. Pre jednotlivú pozíciu sa príslušný horizont likvidity môže meniť podľa druhu produktu (vrátane jeho zložitosti) a podľa emitenta.

2. Vzhľadom na praktické problémy s úplnou granularitou hodnotenia horizontu likvidity na úrovni produktu a so zreteľom na veľkú škálu produktov v obchodných portfóliách je však spočiatku možné určiť horizonty likvidity na agregovanom základe, napríklad na úrovni emitenta.

3. Inštitúcie by však mali monitorovať a dokumentovať rozsah produktov spojených s každým emitentom a zabezpečiť, aby horizont likvidity stanovený na agregovanej úrovni bol primeraný aj pre najmenej likvidný produkt.

23. Základné kritériá na stanovenie príslušného horizontu likvidity

1. Inštitúcie musia zdokumentovať kritériá použité na stanovenie príslušného horizontu likvidity pre pozíciu alebo súbor pozícií. Metodiku prevodu týchto kritérií na stanovený horizont likvidity je tiež potrebné zdokumentovať a dôsledne uplatňovať na všetky pozície.

2. Široký rozsah kritérií môže označovať likviditu pozície na základe predchádzajúcej skúsenosti, štruktúru trhu a kvalitu alebo komplexnosť produktu. Inštitúcie by mali určiť rozsah kritérií, ktorými sa podľa nich reálne vymedzuje horizont likvidity ich portfólií. Medzi tieto kritériá patria:

- i. trhovú aktivitu, ako ju udáva počet a objem obchodov v rámci nástroja alebo mena, alebo veľkosť historických rozpätí nákup – predaj,
- ii. štruktúru trhu, ako je počet a rozdelenie tvorcov trhu a kotácií,
- iii. veľkosť pozície (relatívna voči priemerným obchodovaným objemom / celkovej veľkosti trhu),
- iv. kvalita investovania (napríklad úverový rating),
- v. geografická poloha emitenta,
- vi. splatnosť.

3. Najmenej jedno z kritérií, ktoré sa berú do úvahy pri stanovení horizontu likvidity, by malo byť priamo spojené s koncentrovanou povahou pozícií (napríklad prostredníctvom veľkosti pozície voči veľkosti trhu alebo priemerným obchodovaným objemom), keďže sa očakáva, že horizont likvidity by mal byť dlhší pre pozície, ktoré sú koncentrované, čo odráža dlhšie obdobie potrebné na likvidáciu takýchto pozícií.

4. Pozície by sa mali systematicky hodnotiť v porovnaní so zvolenými kritériami a na základe toho rozdeľovať podľa horizontov likvidity (s najkratšou dobou 3 mesiace). V prípadoch, keď sú k dispozícii iba obmedzené údaje o pozícii alebo súbore pozícií, by inštitúcie mali byť pri stanovovaní príslušného horizontu likvidity konzervatívne.

5. Prístup, ktorý sa uplatnil pri prepojení kritéria s dlhším alebo kratším horizontom likvidity, je potrebné zdokumentovať a podoprieť historickým svedectvom vrátane dôkazu založeného na skúsenosti s likvidáciou podobných pozícií počas záťažových

období, aby sa tak zabezpečilo, že predpoklady, ktoré teoreticky vyzerajú byť logické, ale v praxi nie sú, sa omylom nepoužijú pri analýze, napríklad nemusí vo všetkých prípadoch platiť, že nižší úverový rating predpokladá dlhší horizont likvidity, ak je trh aktívny v niektorých druhoch pozícií s nízkym úverovým ratingom. Napríklad v prípade použitia historických rozpätí nákup – predaj môžu inštitúcie stanoviť hranice, na základe ktorých sa určí, ku ktorému horizontu likvidity sa pozícia priradí. Voľbu týchto hraníc je potrebné odôvodniť.

24. Monitorovanie horizontov likvidity – základné indikátory potreby preskúmania

1. Horizonty likvidity je potrebné pravidelne preskúmať, aby sa zabezpečilo, že budú naďalej primerané, najmä vo vzťahu k udalostiam alebo iným významným indikátorom skutočnosti, že podmienky likvidity na trhu sa zmenili. Zohľadňuje sa tým možnosť rýchlej zmeny likvidity trhov, keď účastníci trhu vstupujú do tried aktív alebo z nich vystupujú.

2. Inštitúcie by mali brať do úvahy výrazné zmeny faktorov používaných na stanovenie horizontu likvidity ako minimálny súbor impulzov na preskúmanie príslušného horizontu likvidity. Aj akýkoľvek predaj pozície, ktorý signalizuje, že horizont likvidity nie je dostatočne konzervatívny, treba brať okamžite do úvahy pri stanovovaní horizontu likvidity pre podobné produkty. Primerane treba potom aktualizovať aj postupy priradovania jednotlivých pozícií k faktorom likvidity.

3. Inštitúcie by mali na základe svojich trhových skúseností priebežne monitorovať a posilňovať rozsah faktorov používaných na stanovenie horizontov likvidity.

F. Všeobecné otázky

25. Validácia

1. Inštitúcie by mali pri navrhovaní, testovaní a udržiavaní modelov IRC uplatňovať zásady validácie. Validácia má zahŕňať hodnotenie koncepcnej vhodnosti, priebežné monitorovanie pozostávajúce z overovania postupu a porovnávania s referenčnými hodnotami a analýzu výsledkov.

2. Postup validácie modelov IRC by mal zahŕňať prinajmenšom tieto zásady:

- i. Horizonty likvidity by mali odrážať skutočnú prax a skúsenosti počas období systémových aj idiosynkratických záťaží;
- ii. Model IRC na meranie rizika zlyhania a migrácie v horizonte likvidity by mal zohľadňovať objektívne údaje v príslušnom horizonte a zahŕňať porovnanie odhadov rizika pre portfólio po opätovnom vyvážení s odhadmi rizika pre portfólio s fixovanými pozíciami;
- iii. Predpoklady korelácie v modeli IRC vrátane štruktúry stochastických závislostí a korelácií / funkcií copula, ako aj počtu a váhy faktorov systémového rizika, musia byť podopreté analýzou objektívnych údajov v koncepcne vhodnom rámci. Predovšetkým je potrebné analyzovať vplyv rozličných predpokladov založených na funkcii copola, napríklad testovaním dosahu rozličných predpokladov rozloženia. Správanie pri zlyhaní a migrácii predpovedané modelom je potrebné validovať v porovnaní so skutočnými

skúsenosťami pri zlyhaní a migrácii v rámci obchodovaných dlhových portfólií.

- iv. Validácia modelu IRC by sa mala spoliehať na rozličné záťažové testy a analýzy citlivosti a scenára s cieľom zhodnotiť kvalitatívnu a kvantitatívnu opodstatnenosť, predovšetkým v súvislosti s tým, ako model zaobchádza s koncentráciou. Takýto test by sa mal týkať historických aj hypotetických udalostí;
- v. Validácia by sa mala týkať aj hodnotenia kalibrácie rizikových parametrov PD a LGD;
- vi. Inštitúcia by sa mala snažiť vypracovať príslušné vnútorné referenčné hodnoty pre modelovanie, aby bolo možné zhodnotiť celkovú presnosť modelov IRC;
- vii. Validácia by mala zhodnotiť transparentnosť a primeranosť dokumentácie prístupu k modelovaniu IRC.

26. Test používania

1. Inštitúcia by mala zdokumentovať, ako sa o postupe IRC informuje vnútorne, svoje výsledné rozhodnutia v oblasti riadenia rizika a úlohu, akú tieto rozhodnutia zohrávajú v riadení (rizika) inštitúcie.

2. Postupy, ktoré vzhľadom na rozhodnutie o IRC vedú k potenciálne vhodným nápravným opatreniam, by mali byť k dispozícii a dobre zakotvené v rámci riadenia rizika.

3. Za užitočný spôsob objasnenia testu používania sa považuje porovnanie spôsobov, akými konkrétne oddelenia v rámci inštitúcie informujú o výsledkoch modelu trhového rizika, ako ich posudzujú, hodnotia a využívajú.

27. Dokumentácia

1. Inštitúcia dokumentuje svoj prístup k zachytávaniu dodatočných rizík zlyhania a migrácie tak, aby jej korelačné a iné predpoklady modelovania boli pre príslušné orgány transparentné.

2. Preto sa podrobne dokumentuje výpočet meraní rizika, ktorý vyplýva z daného modelu, a toky súvisiacich údajov, čo umožní tretej strane opakovať tieto merania rizika. Okrem toho inštitúcia podrobne dokumentuje postup počiatočnej a priebežnej validácie modelu IRC, čo umožní tretej strane opakovať túto analýzu. Táto dokumentácia musí obsahovať aj opis postupov priebežného udržiavania modelu, ako boli zavedené v priebehu jeho počiatočného využívania, a aktualizácie vstupných parametrov modelu.

28. Prístupy IRC založené na rozličných parametroch

1. Inštitúcia môže používať prístup k zachytávaniu dodatočných rizík zlyhania a migrácie, ktorý nie je v súlade so všetkými ustanoveniami odseku 3 prílohy II k smernici 2010/76/EÚ (ďalej v tejto časti sa označuje ako „prístup IRC nie úplne spĺňajúci príslušné ustanovenia“):

- i. ak je tento prístup IRC nie úplne spĺňajúci príslušné ustanovenia v súlade s internými metodikami inštitúcie na určovanie, meranie a riadenie rizík,
- ii. a ak je inštitúcia schopná preukázať, že jej prístup vedie ku kapitálovej požiadavke, ktorá je aspoň taká vysoká, ako keby sa zakladala na prístupe, ktorý je v úplnom súlade so všetkými požiadavkami IRC.

2. Inštitúcia poskytne všetky potrebné údaje týkajúce sa prvkov prístupu IRC, ktoré samotná inštitúcia alebo orgán dohľadu považujú za nie úplne spĺňajúci príslušné ustanovenia.

3. Na základe poskytnutých informácií by mal príslušný vnútroštátny orgán dohľadu rozhodnúť, či sa má použitý (alebo plánovaný) prístup IRC zo strany inštitúcie považovať za prístup IRC, ktorý nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami, alebo sa môže považovať za prístup IRC, ktorý nie je úplne v súlade s príslušnými ustanoveniami podľa bodu 28.4. Najmä ak sa prístup IRC bude považovať za prístup, ktorý nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami, v zásade to bude mať za následok uplatnenie štandardizovaného prístupu pre špecifické riziká pozícií s prístupom IRC, ktorý nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami.

4. Aby sa prístup IRC uznal za prístup, ktorý nie je úplne v súlade s príslušnými ustanoveniami, musí inštitúcia preukázať k spokojnosti orgánu dohľadu, že jej prístup vedie ku kapitálovej požiadavke, ktorá je aspoň taká vysoká, akoby sa zakladala na prístupe, ktorý je v úplnom súlade so všetkými požiadavkami IRC.

5. Rozhodnutie o uznaní prístupu IRC za prístup, ktorý nie je úplne v súlade s príslušnými ustanoveniami, prijímú príslušné orgány.

29. Frekvencia výpočtu

1. Výpočet IRC sa musí uskutočniť aspoň raz týždenne. Inštitúcie však môžu rozhodnúť o častejšom výpočte. Ak inštitúcia rozhodne napríklad o výpočte IRC raz do týždňa, pre denný výpočet kapitálových požiadaviek na základe interných modelov by mali platiť tieto podmienky:

- i. Použije sa rovnaké číslo IRC pre päť po sebe idúcich pracovných dní po použití IRC modelu,
- ii. Pokiaľ ide o výpočet priemerných hodnôt IRC za predchádzajúcich 12 týždňov, inštitúcie použijú na výpočet tohto priemeru predchádzajúcich 12 týždenných hodnôt IRC.

2. Inštitúcia by mala byť schopná preukázať, že v deň určený na výpočet IRC jej portfólio reprezentuje portfólio, ktoré mala v držaní počas týždňa, a že zvolené portfólio nevedie k systematickému podhodnoteniu údajov IRC pri týždennom výpočte.

Hlava III – Závěrečné ustanovenia a vykonanie

30. Dátum začiatku uplatňovania

Príslušné orgány vykonajú tieto usmernenia ich zaradením do svojich postupov dohľadu do šiestich mesiacov od zverejnenia konečného znenia usmernení. Príslušné orgány následne zabezpečia, aby ich inštitúcie účinne plnili.